

**ALLES WAT
JE MOET WETEN**

SOCIAL MEDIA

Social media is een vanzelfsprekend iets, het is leuk, leerzaam en snel! Je haalt er informatie over de laatste mode en je idolen. Je hebt contact met vrienden, ouders, docenten, instanties en onbekenden. Het is een ware ontmoetingsplek. Dat is erg gemakkelijk en leuk. Soms brengt dat ook risico's met zich mee. Grenzen zijn niet altijd even duidelijk. Soms ontstaan er ruzies of wordt iemand gepest, soms zelfs ook bedreigd of er is sprake van intimidatie. Persoonlijke informatie wordt soms makkelijk gedeeld. En soms geeft iemand zich letterlijk bloot... voor de webcam.

Ontwikkelingen op computergebied gaan razendsnel, zo ook als we het hebben over social media. Wat ons betreft blijft er één regel van alle tijd: **Doe online nooit wat je offline ook niet doet.**

Hi ;)

ik ben Anna (14). Ik ben al vier jaar online. Social media vind ik leuk. Ik heb vele online vrienden. Ik ken ze niet allemaal persoonlijk, maar ze zijn allemaal aardig. Ik chat veel, deel foto's en haal er veel informatie vandaan. Online zie ik heel veel gebeuren tussen jongeren. Mijn ouders klagen regelmatig dat ik niet anders meer doe en zeggen dat mijn telefoon aan mijn hand zit vast geplakt. Ze snappen mij niet.

INTERNET • PESTEN = CYBERPESTEN

Ongeveer 1 op de 10 jongeren wordt gepest. Het komt steeds vaker voor dat het pesten gebeurt via het internet, telefoon of via een tablet. Pesten op deze manier is heel erg vervelend, want het houdt niet op als je niet meer op school bent, het gaat altijd door, 24 uur per dag, 7 dagen in de week. **Je kunt er niet aan ontsnappen** door iemand uit de weg te gaan. Je kunt ook vaak niet zien wie het doet, dus je kunt ook niet vragen om ermee te stoppen. Ook is het vervelend omdat het zich snel kan verspreiden en veel mensen het kunnen lezen of zien. Ook is het heel moeilijk om de berichten en foto's weer van het internet af te halen.

Digitaal pesten kan op veel manieren. Bij jongeren zien we vooral: Misbruik van privégegevens (zoals het stelen van wachtwoorden of het aanmaken van nep-accounts), uitsluiting van whatsapp-groepen, het verspreiden van beeldmateriaal (zoals intieme foto's of filmpjes van mishandeling) en dreig tweets of haatposts.

Als je hier last van hebt, is het handig om dat zo snel mogelijk tegen je ouders, leraren of iemand anders, die je vertrouwt, te vertellen, zij kunnen je helpen. Reageer niet op de mails, berichtjes of filmpjes, maar bewaar ze allemaal, sla ze op of maak er screenshots/foto's van. Het kan dienen als bewijsmateriaal. En blokkeer degene die je lastigvalt.

SEXTING

Sexting is het verspreiden of delen van **seksueel getinte berichten** via een mobiele telefoon of sociale media. Het kan dan gaan om foto's of filmpjes. Een concreet voorbeeld is een naaktfoto delen met een ander, bijvoorbeeld via Whatsapp, Snapchat of Instagram.

Heb jij de vraag wel eens gehad om een naaktfoto of filmpje van jezelf te versturen? Een lastige keuze! De gevolgen zijn niet te overzien als jouw sexting beelden gedeeld worden met anderen waarvoor dit niet bedoeld was. Eenmaal op het internet zijn de beelden (bijna) **niet meer te verwijderen**. Ze kunnen zelfs opduiken op kinderporno websites. Toch een filmpje maken? Houd je gezicht, tatoeages of andere duidelijke kenmerken buiten beeld!

WIST JE

SEKTING ONDER JE 18^e VOLGENS DE WET STRAFBAAR IS?
IN DE WET STAAT DAT HET STRAFBAAR IS ALS IEMAND SEKSUEEL
BEELDMATERIAAL VAN EEN MINDERJARIGE VERSPREIDT, TOONT,
ONTVANGT, MAAKT, DOORSTUURT OF IN BEZIT HEEFT.

DENK DUS GOED NA VOORDAT JE UIT DE KLEREN GAAT!

GROOMING

Grooming is digitaal kinderlokken, met als doel seksueel contact. De kinder- lokker heeft bijna altijd een **valse identiteit** en zoekt contact met jongeren. Meestal via sociale media, internetfora en chatboxen. De jongere wordt op zijn/haar gemak gesteld en er ontstaat een online vriendschap. De jongere voelt zich speciaal en is daarom bereid om iets terug te doen. Soms vindt het seksueel **misbruik alleen plaats** via de webcam, maar soms worden afspraakjes gemaakt om elkaar in het echt te ontmoeten.

Ken jij eigenlijk iedereen waar je online contact mee hebt? **Wees kritisch** met vriendschapsverzoeken; ken je iemand in het echte leven niet, accepteer hem/haar ook niet online. Spreek nooit af met iemand die je alleen van internet kent.

TIPS VOOR VEILIG INTERNETGEBRUIK

- Scherm je profiel af.
- Zet altijd je **chatgeschiedenis** aan, zo heb je altijd bewijs als dat nodig is.
- Gebruik niet je geboortedatum in je nickname.
- Houd je wachtwoord voor jezelf.
- Voordat je iets online zet, bedenk dan eerst goed of je dit aan **iedereen** wil laten weten.
- Deel alleen informatie en foto's die je ook met familie en vrienden wil delen.
- Accepteer niet zomaar elk vriendenverzoek, bij voorkeur alleen de mensen die je in **real life** ook kent.
- Deel alleen zaken die iedereen mag weten over jou.

- Loop je ‘vriendenlijst’ eens na, verwijder mensen die je eigenlijk niet kent.
- Stuur geen naaktfoto’s van jezelf naar anderen, en zeker niet wanneer je daar herkenbaar op staat.
- **Stuur ook** geen naaktfoto’s van anderen door, als dat jouw foto was, had je dat ook niet gewild.
- Als je iets niet vertrouwd, doe het dan niet.
- Sta op tegen pesten.
- Kom je in problemen, zoek hulp bij ouders, verzorgers, de mentor van je klas of anoniem via bijvoorbeeld meldknop.nl.
- Doe **aangifte** bij politie als het een strafbaar feit betreft.

HULP NODIG?

Ben je slachtoffer van cyberpesten, sexting of grooming? Zoek hulp bij de voor jouw betrouwbare mensen zoals ouders/verzorgers, mentor van je klas of een vertrouwenspersoon via school. Indien je het lastig vindt om hulp bij personen te vragen, kan je ook terecht op [meldknop.nl](https://www.meldknop.nl) of [helpwanted.nl](https://www.helpwanted.nl). Verwijder materiaal pas na overleg met de politie, het kan belangrijk bewijsmateriaal bevatten. Hoe sneller je reageert, hoe beter. In geval van sexting wordt de kans op verdere verspreiding kleiner.

NOG EVEN DIT...

OP INTERNET IS ALLES MOGELIJK, MAAR DAT BETEKENT NIET DAT JE DAN OOK ALLES MAG. ALLE STRAFBARE FEITEN DIE IN HET WETBOEK VAN STRAFRECHT STAAN, ZIJN OOK GEWOON OP INTERNET GELDIG.

HOU HET LEUK, WANT INTERNET/SOCIAL MEDIA IS GEWOON HEEL LEUK!

MEER INFORMATIE:

meldknop.nl
helpwanted.nl

Je bent altijd welkom voor een (vertrouwelijk) gesprek met de jeugdverpleegkundige.

Bron: www.kwetsbaaronline.nl

